

СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТНІСТНОГО ПІДХОДУ В НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ

*Л. О. Меренкова, к.е.н., доцент
Харківській національній економічній університет
ім. Семена Кузнеця*

Сучасний етап розвитку національної системи освіти України характеризується впровадженням компетентнісного підходу в навчальний процес, застосуванням особисто орієнтованих педагогічних технологій, спрямованих на розвиток у студентів логічного мислення, засвоєння загальних методів наукового дослідження, забезпечення зростання рівня духовної й загальної культури, розвитку особистості, її пізнавальних здібностей та професійних компетентностей.

Проблематику компетентнісного підходу у системі освіти досліджували В. Пономаренко, І. Драч, Н. Бібік, О. Локшина, О. Овчарук, Л. Пильгун, Г. Полякова, О. Пометун, І. Родигіна, Т. Смагіна, С. Трубачева, Н. Босак, О. Вознюк, І. Дроздова, О. Мамчич, М. Пентилюк, Н. Тализіна, Л. Шевчук та ін.

Згідно Національного освітнього глосарію компетентнісний підхід - підхід до визначення результатів навчання, що базується на їх описі в термінах компетентностей. Компетентнісний підхід є ключовим методологічним інструментом реалізації цілей Болонського процесу та за своєю сутністю є студентоцентрованим. [5]

Студентоцентрований підхід передбачає розроблення освітніх/навчальних програм, які зосереджуються на результатах навчання, враховують особливості пріоритетів особи, яка навчається, ґрунтуються на реалістичності запланованого навчального навантаження, що узгоджується з тривалістю освітньої/навчальної програми. При цьому студенту надаються більші можливості щодо вибору змісту, темпу, способу та місця навчання. [6]

Компетентнісно орієнтований підхід до навчання відрізняється від традиційного, який ґрунтується на регламентації діяльності, централізації контролю, орієнтації на середнього студента, надання готових знань, навчання за зразком, вербальному викладенні, відтворенні. При традиційному навчанні використовуються лекція-монолог, читання, пояснення, демонстрація, відтворення. Студент запам'ятовує готову інформацію та відтворює її.

Компетентнісно орієнтоване навчання націлено на формування цілеспрямованою особистості, здатній до саморозвитку, на формування компетентностей. Студент визнається головним суб'єктом процесу навчання. Багато уваги приділяється самоконтролю. При компетентнісному підході використовуються активні та інтерактивні технології навчання.

Педагогічна технологія – це сучасні методи системного навчання студентів, які націлені на оптимізацію педагогічного процесу. Нижче наведені основні педагогічні технології, які можливо застосувати при реалізації компетентнісного підходу в навчанні студентів при викладанні економічних

дисциплін: технологія індивідуалізації навчання, технологія диференційованого навчання, технологія проблемного навчання, ігрові технології (ділові, рольові ігри, імітаційні вправи, ігрове проектування, індивідуальний тренінг, рішення практичних ситуацій та завдань та ін.), інформаційні технології, інтерактивні технології (мозковий штурм, «займи позицію», розігрування ситуацій у ролях, ток-шоу та ін.), дистанційне навчання, технології модульного навчання. [3, 4]

Дистанційне навчання – отримання освіти без обов’язкової тривалої присутності слухача в стінах навчального закладу у чітко визначений час. Це нова, специфічна форма навчання, в якій поєднується інтерактивність, гнучкість, індивідуалізація навчання при забезпеченні його економічності. В умовах глобалізації та європейської інтеграції України дистанційне навчання надає можливість студентам отримати вищу освіту без відриву від виробництва або іншого виду діяльності, з’являється можливість одночасного навчання в українському та зарубіжному ВНЗ. [1]

Негативними сторонами дистанційного навчання є відсутність очного спілкування вчителя й учня, з чого випливають труднощі в вихованні молоді; студенти не завжди само дисципліновані, свідомі і самостійні, як необхідно при дистанційному навчанні; для постійного доступу до джерел інформації потрібна якісна технічна оснащеність; нестача практичних занять і відсутність постійного контролю. [2]

Література:

1. Адамова І. Дистанційне навчання: сучасний погляд на переваги та проблеми / І. Адамова, Т. Головачук // Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки. – 2012. – Вип. 10. – С. 3 – 6.

2. Качмарчик С. Г. Переваги дистанційних технологій навчання у вищому навчальному закладі та труднощі на шляху до дистанційної освіти / С. Г. Качмарчик // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Педагогіка, психологія, філософія. – 2013. – Вип. 192(1). – С. 212 – 217.

3. Матвійчук Л. А. Огляд сучасних педагогічних технологій та їх впровадження в навчальний процес вищих шкіл / Л. А. Матвійчук // Педагогічний дискурс. – 2012. – Вип. 12. – С. 217 – 221.

4. Мірошніченко О. В. Інноваційні педагогічні технології як предмет сучасних наукових досліджень / О. В. Мірошніченко // Збірник наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2013. – Вип. 42. – С. 181 – 186.

5. Національний освітній глосарій: вища освіта / [авт.-укл.: І. І. Бабин, Я. Я. Болюбаш, А. А. Гармаш й ін.; за ред. Д. В. Табачника; В. Г. Кременя]. – Київ.: Плеяди, 2011. – 100 с.

6. Пономаренко В. С. Проблеми підготовки компетентних економістів та менеджерів в Україні: монографія [Електроний ресурс] / В. С. Пономаренко – Харків: Видавничий Дім «ІНЖЕК», 2012. – Режим доступу: <http://competence.in.ua>.